

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 18 січня 2001 р. N 30

Київ

Про проїзд великогабаритних та великовагових транспортних засобів автомобільними дорогами, вулицями та залізничними переїздами

Із змінами і доповненнями, внесеними
постановами Кабінету Міністрів України
від 10 жовтня 2001 року N 1306,
від 12 квітня 2002 року N 523,
від 26 вересня 2002 року N 1457,
від 27 червня 2007 року N 879,
від 11 лютого 2009 року N 76,
від 21 травня 2009 року N 516,
від 20 травня 2013 року N 385,
від 14 серпня 2013 року N 582

З метою забезпечення безпеки руху великовагових та великогабаритних транспортних засобів Кабінет Міністрів України ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Правила проїзду великогабаритних та великовагових транспортних засобів автомобільними дорогами, вулицями та залізничними переїздами (додаються).
2. Внести зміни і доповнення до Правил дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 31 грудня 1993 р. N 1094 (ЗП України, 1994 р., N 5, ст. 119), з наступними змінами і доповненнями, що додаються.

Перший

віце-прем'єр-міністр України

Ю. ЄХАНУРОВ

Інд. 21

ЗАТВЕРДЖЕНО

ПРАВИЛА

проїзду великогабаритних та великовагових транспортних засобів автомобільними дорогами,
вулицями та залізничними переїздами

(У тексті Правил слова "управлінням Державтоінспекції МВС" і "управліннями Державтоінспекції головних управлінь" замінено відповідно словами "департаментом Державтоінспекції МВС" і "управліннями (відділами) Державтоінспекції головних управлінь" згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2002 року N 1457)

Загальні положення

1. Ці Правила встановлюють єдині вимоги до проїзду великогабаритних та великовагових транспортних засобів з вантажем або без нього автомобільними дорогами, вулицями та залізничними переїздами.

Якщо міжнародним договором України встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цими Правилами, застосовуються правила міжнародного договору.

2. Транспортний засіб чи автопоїзд з вантажем або без вантажу вважається великогабаритним, якщо його габарити перевищують хоча б один з параметрів, зазначених у пункті 22.5 Правил дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 31 грудня 1993 р. N 1094.

3. Транспортний засіб чи автопоїзд з вантажем або без вантажу вважається великоваговим, якщо максимальна маса або осьова маса перевищує хоча б один з параметрів, зазначених у пункті 22.5 Правил дорожнього руху.

Умови і режим проїзду великогабаритних та великовагових транспортних засобів

4. Рух великовагових та великогабаритних транспортних засобів автомобільними дорогами, вулицями та залізничними переїздами здійснюється на підставі дозволу на участь у дорожньому русі транспортних засобів, вагові або габаритні параметри яких перевищують нормативні (далі - дозвіл), виданим перевізникові Державтоінспекцією, або документа про внесення плати за проїзд таких транспортних засобів.

Дозвіл оформлюється підрозділами Державтоінспекції на підставі погоджувальних документів з власниками вулично-дорожньої мережі, залізничних переїздів, мостового господарства, служб міського електротранспорту, електромереж, електрифікації, електрозв'язку, в яких визначаються умови і режим проїзду зазначених транспортних засобів.

Допускається перевищення вагових параметрів порівняно з визначеними у пункті 22.5 Правил дорожнього руху на 2 відсотки (величина похибки) без оформлення відповідного дозволу та внесення плати за проїзд.

(пункт 4 із змінами, внесеними згідно з постановами

Кабінету Міністрів України від 27.06.2007 р. N 879,

від 21.05.2009 р. N 516,

у редакції постанови Кабінету

Міністрів України від 14.08.2013 р. N 582)

5. Рух транспортних засобів та їх составів загальною масою до 40 тонн включно, якщо вони не є великогабаритними, і контейнеровозів загальною масою до 46 тонн включно та заввишки від поверхні дороги до 4,35 метра включно (на встановлених Укравтодором, Укртрансінспекцією і департаментом Державтоінспекції МВС маршрутах, які погоджено з організаціями, зазначеними в пунктах 9 - 13 цих Правил), здійснюється без дозволу.

(абзац перший пункту 5 із змінами, внесеними згідно з

постановами Кабінету Міністрів України від 12.04.2002 р. N 523,

від 11.02.2009 р. N 76,

від 20.05.2013 р. N 385)

Відомості про маршрути руху зазначених транспортних засобів оприлюднюються Укравтодором та МВС в газеті "Урядовий кур'єр".

(абзац другий пункту 5 із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 12.04.2002 р. N 523)

6. Дозвіл видається:

департаментом Державтоінспекції МВС - у разі виїзду за межі України або в'їзду на територію України виключно великогабаритними транспортними засобами;

(абзац другий пункту 6 у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 21.05.2009 р. N 516)

департаментом Державтоінспекції МВС або управліннями (відділами) Державтоінспекції головних управлінь (управлінь) МВС в Автономній Республіці Крим, областях, мм. Києві та Севастополі - якщо маршрут пролягає в межах Автономної Республіки Крим, області, між областями або між Автономною Республікою Крим, мм. Києвом і Севастополем та іншими адміністративно-територіальними одиницями;

міськими або районними підрозділами Державтоінспекції - якщо маршрут проходить у межах міста, району.

7. Дозвіл видається на одноразовий проїзд великогабаритного та великовагового транспортного засобу. У разі здійснення постійних проїздів по одному маршруту тим самим транспортним засобом дозвіл може видаватися на кілька проїздів, але не більше ніж на три місяці.

8. Дозвіл на проїзд великогабаритних транспортних засобів автомобільними дорогами та вулицями не видається або дія дозволу припиняється, якщо на таких дорогах і вулицях може виникнути підвищена небезпека для учасників дорожнього руху або транспортні затори.

Порядок погодження маршрутів

9. У разі коли маршрут великогабаритних та великовагових транспортних засобів (далі - маршрут) проходить автомобільними дорогами загального користування кількох областей та Автономної Республіки Крим, перевізник зобов'язаний погодити його з Укравтодором або уповноваженими ним підприємствами. Якщо маршрут не виходить за межі однієї області чи Автономної Республіки Крим, він погоджується з відповідним підприємством Укравтодору в області чи Автономній Республіці Крим.

(пункт 9 із змінами, внесеними згідно з постановою

Кабінету Міністрів України від 12.04.2002 р. N 523,

у редакції постанови Кабінету

Міністрів України від 27.06.2007 р. N 879)

10. Якщо маршрут проходить вулицями населених пунктів, перевізник погоджує його з власниками автомобільних доріг, вулиць та залізничних переїздів або уповноваженими ними організаціями, які відповідають за експлуатаційне утримання цих доріг, вулиць та залізничних переїздів.

11. У разі коли висота великогабаритного транспортного засобу з вантажем або без нього від поверхні дороги становить більш як 4,5 метра, маршрут додатково погоджується із службами міського електротранспорту, електромережі, електрифікації, електрозв'язку, мостового господарства.

12. Якщо габарити великогабаритного транспортного засобу перевищують за шириною 5 метрів, за довжиною 26 метрів, за висотою 4,5 метра, а загальна маса великогабаритного транспортного засобу перевищує 52 тонни, маршрут, який проходить через залізничні переїзди, додатково погоджується з дистанцією колії залізниці (державна власність) або власниками переїздів (інші форми власності) чи уповноваженими ними організаціями. Для забезпечення пропуску таких транспортних засобів через залізничні переїзди перевізники повинні подати заявку начальникові дистанції колії або власникам переїздів чи уповноваженим ними організаціям не пізніше ніж за 24 години до моменту перетину залізничної колії.

13. Якщо загальна маса великогабаритного транспортного засобу перевищує 60 тонн, власник автомобільних доріг чи вулиць або уповноважена ним організація, яка відповідає за їх експлуатаційне утримання, приймає рішення про проведення (за рахунок замовника) спеціального обстеження або/і випробування будівель, споруд і мереж на маршруті та у разі потреби про укріплення штучних споруд спеціалізованими організаціями, які мають відповідну ліцензію на його проведення.

Вимоги до водіїв, обладнання великогабаритних та великогабаритних транспортних засобів і розміщення вантажів

14. Водії великогабаритних та великогабаритних транспортних засобів зобов'язані:

дотримуватися зазначеного у дозволі маршруту;

вживати необхідних заходів для безперешкодного та безпечного проїзду зустрічних транспортних засобів;

періодично зупинятися у зручних місцях з метою надання можливості для обгону транспортними засобами, що рухаються позаду;

не створювати перешкод для руху інших транспортних засобів.

15. Водіям великогабаритних та великовагових транспортних засобів забороняється:

здійснювати обгін транспортних засобів, що рухаються з швидкістю 30 км/год. і більше;

буксирувати інші транспортні засоби;

рухатися в умовах туману, ожеледиці, снігопаду та в інших умовах недостатньої видимості;

рухатися узбіччям дороги;

зупинятися поза спеціально визначеними стоянками за межами земляного полотна дороги.

16. Технічний стан великогабаритних та великовагових транспортних засобів та їх обладнання повинні відповідати Правилам дорожнього руху, інструкціям заводів-виробників та цим Правилам.

Автомобілі-тягачі повинні бути обладнані пристроями, які у разі виходу з ладу з'єднувальних з причепом гальмових магістралей забезпечували б зупинку автопоїзда аварійною гальмовою системою. При цьому робоча гальмова система автомобіля-тягача повинна бути справною.

17. Великогабаритні та великовагові транспортні засоби повинні бути укомплектовані таким обладнанням:

не менш як двома противідкотними упорами для додаткової фіксації коліс автомобіля-тягача та кожного з причепів у разі вимушеної зупинки;

знаком "Об'їзд перешкоди з лівого боку" та знаком "Об'їзд перешкоди з правого боку" діаметром по 600 міліметрів кожний, виготовленими із світловідбивного матеріалу відповідно до вимог стандартів;

вісьмома конусами з горизонтальними світловідбивними смугами білого та червоного кольору, розташованими почергово (висота конусів - 600 міліметрів, ширина білих та червоних смуг - 150 міліметрів);

жорстким буксиром;

миготливим ліхтарем червоного кольору або знаком аварійної зупинки;

комплектом ланцюгів протиковзання (в період з 1 жовтня до 1 квітня);

жилетом оранжевого кольору із світловідбивними елементами;

не менш як одним проблісковим маячком оранжевого кольору з автономним живленням, використання якого узгоджується з підрозділом Державтоінспекції.

18. Проблісковий маячок оранжевого кольору встановлюється на транспортному засобі чи на вантажі згідно із вимогами стандартів. Кріплення маячка повинне бути надійним (з урахуванням усіх режимів руху і гальмування) і забезпечувати вільне його бачення усіма учасниками руху.

Дозвіл, що видається перевізнику Державтоінспекцією, одночасно є дозволом на встановлення та використання пробліскового маячка оранжевого кольору на великогабаритних та великовагових транспортних засобах та на автомобілі прикриття із зазначенням його марки та державного реєстраційного номера на термін дії дозволу.

19. Кабіна великогабаритного транспортного засобу повинна бути обладнана не менш як двома дзеркалами заднього виду, розташованими з лівого і правого боку кабіни, на зворотному боці яких нанесені почергово під кутом 45 градусів світловідбивні смуги білого та червоного кольору. Дзеркала мають забезпечувати достатній огляд у горизонтальній і вертикальній площині з урахуванням габаритів вантажу, що перевозиться, під час руху як на прямій, так і на кривій ділянці автомобільної дороги. Дзеркала заднього виду кріпляться з допомогою пристроїв, які б забезпечували їх відхилення вперед чи назад під зусиллям 20 - 25 кгс, спрямованим паралельно поздовжній осі транспортного засобу.

20. На великогабаритному та великоваговому транспортному засобі встановлюється розпізнавальний знак обмеження швидкості руху, яка визначається підрозділом Державтоінспекції або технічною характеристикою цього транспортного засобу.

21. Вантаж, який виступає за габарити транспортного засобу попереду чи позаду більш як на 1 метр або з боків більш як на 0,4 метра від його переднього чи заднього габаритного ліхтаря, позначається сигнальними щитками "Негабаритний вантаж" розміром 400 x 400 міліметрів з нанесеними на них по діагоналі по чергово світловідбивними смугами завширшки 50 міліметрів білого і червоного кольору, які встановлюються попереду та позаду вантажу, а також ліхтарями: попереду - білого і позаду - червоного кольору (не менше ніж по два), з боків - оранжевого кольору (не менше ніж по чотири з кожного боку), які розміщуються на крайніх зовнішніх частинах негабаритного вантажу.

22. На великогабаритному транспортному засобі, довжина якого з вантажем або без нього перевищує 22 метри, позаду встановлюється розпізнавальний знак "Довгомірний транспортний засіб". В умовах недостатньої видимості такий транспортний засіб додатково обладнується ліхтарями: попереду - білого і позаду - червоного кольору (не менше ніж по два), з боків - оранжевого кольору (не менше ніж по три з кожного боку).

23. Кріплення і розміщення негабаритного вантажу на транспортному засобі повинне бути надійним та відповідати таким вимогам:

забезпечувати стійкість вантажу на транспортному засобі та його збереження;

не порушувати стійкості транспортного засобу і не утруднювати керування ним;

не обмежувати водієві оглядовість.

24. Маса вантажу і навантаження на осі не повинні перевищувати параметрів, визначених технічною характеристикою транспортного засобу, який перевозить негабаритний вантаж.

Вимоги до організації проїзду великогабаритних та великовагових транспортних засобів

25. Забороняється проїзд великогабаритних та великовагових транспортних засобів без дозволу, зазначеного у пункті 4 цих Правил, або документа, який підтверджує внесення плати за проїзд, що повинні знаходитися у водія і пред'являтися на вимогу уповноважених осіб.

(пункт 25 у редакції постанови Кабінету

Міністрів України від 21.05.2009 р. N 516)

26. Необхідність супроводу великогабаритного та великовагового транспортного засобу патрульним автомобілем Державтоінспекції чи автомобілем прикриття визначається підрозділом Державтоінспекції під час видачі дозволу.

27. Супровід автомобілем прикриття обов'язковий у разі, коли ширина великогабаритного транспортного засобу перевищує 3,5 чи довжина 24 метри.

Під час супроводу автомобіль прикриття обладнується з додержанням вимог стандартів проблісковим маячком оранжевого кольору, ввімкнення якого не дає переваги в русі, а є тільки допоміжним засобом інформації для інших учасників руху. На автомобілі прикриття встановлюється дорожній знак "Об'їзд перешкоди з лівого боку", який повинен відповідати вимогам стандартів.

28. Супровід патрульним автомобілем Державтоінспекції обов'язковий у разі, коли ширина великогабаритного транспортного засобу перевищує 3,75 чи довжина 30 метрів або він під час руху хоча б частково займатиме смугу зустрічного руху.

На патрульних автомобілях Державтоінспекції під час супроводу повинні бути постійно увімкнені пробліскові маячки синього кольору та фари ближнього світла.

29. Проїзд великогабаритних та великовагових транспортних засобів повинен здійснюватися в період найменшої інтенсивності руху. У світлий час доби їх проїзд здійснюється з постійно увімкненими фарами ближнього світла та проблісковим маячком оранжевого кольору.

30. У дозволі може бути обмежено максимальну швидкість руху великогабаритних та великовагових транспортних засобів на всьому маршруті або на окремих його ділянках залежно від дорожніх умов, габаритів, маси та особливостей вантажу, що перевозиться.

Порядок отримання дозволу

31. Видача дозволу та подання документів, необхідних для його отримання, переоформлення, видачі дубліката та анулювання, здійснюються через дозвільний центр.

Для отримання дозволу перевізник або уповноважена ним особа подає дозвільному центру:

заяву, в якій зазначаються заплановані строки проїзду транспортного засобу, маршрут руху, геометричні (висота, ширина, довжина) і вагові (загальна вага, осьові навантаження) параметри транспортного засобу, інформація про вантаж, найменування, адреса, телефон перевізника та прізвище відповідальної за перевезення особи;

копії погоджувальних документів з власниками вулично-дорожньої мережі, залізничних переїздів, мостового господарства, служб міського електротранспорту, електромереж, електрифікації, електрозв'язку щодо проїзду автотранспорту;

документ, що підтверджує внесення плати за оформлення дозволу.

32. За оформлення дозволу справляється плата, розмір якої визначається законодавством у сфері надання адміністративних послуг.

33. Переоформлення, видача дублікату та анулювання дозволу здійснюється на безоплатній основі.

34. Рішення про видачу або відмову у видачі дозволу приймається підрозділами Державтоінспекції в десятиденний строк.

35. Підставою для відмови у видачі дозволу є:

подання перевізником не у повному обсязі документів, необхідних для одержання дозволу;

виявлення в документах, поданих перевізником, недостовірних відомостей.

У разі відмови у видачі дозволу, плата за його оформлення повертається.

36. Підставою для переоформлення дозволу є:

зміна найменування перевізника, а у разі коли перевізником є фізична особа - підприємець, - прізвища, імені, по батькові;

зміна місцезнаходження перевізника;

зміни в маршруті руху транспортного засобу, вагові або габаритні параметри якого перевищують нормативні;

заміна транспортного засобу або водія, що здійснює перевезення вантажу.

37. Підставою для видачі дубліката дозволу є його втрата або пошкодження.

38. Підставою для анулювання дозволу є:

звернення перевізника із заявою про авалювання дозволу;

припинення юридичної особи перевізника;

припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця;

встановлення факту зазначення в заяві та документах, що додаються до неї, недостовірної інформації;

настання надзвичайної ситуації (несприятливі погодні умови, землетруси, дорожньо-транспортні пригоди, техногенні аварії, страйки, провадження виробничої діяльності на вулично-дорожній мережі тощо), що створюють загрозу безпеці дорожнього руху за маршрутом руху, визначеним у дозволі.

(Правила доповнено розділом згідно з постановою

Кабінету Міністрів України від 14.08.2013 р. N 582)

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України

від 18 січня 2001 р. N 30

ЗМІНИ І ДОПОВНЕННЯ,

що вносяться до Правил дорожнього руху

Зміни і доповнення втратили чинність

(згідно з постановою Кабінету Міністрів України

від 10 жовтня 2001 року N 1306)
